

Mar: Estany de ~ o *La Mar*, V. *Marrà* *Marans*, V. *Puig-marans* (a Adons)

MARANYÀ, *Marinyans*, *Marinyent*

Poble del municipi de la Tallada d'Empordà (Baix Empordà).

PRON.MOD. *mərənyà*, oït a Torroella de Montgrí per Casacuberta (c. 1920).

DOC.ANT. 1290: *Marenyà* (BABL IV, 514); 1317: *Maranyà* (BABL, IV, 472).

PARÒNIMS

Marinyans, mas i antic llogaret del municipi de Serdinyà (Conflent), a l'esquerra de la Tet.

DOC.ANT. 1017: *Marignanós* (*Marca Hisp.*, col. 1003); 1075: *villa Marinias* (Alart, *Cart.* 87); 1264: *Marinyanis* (Alart, *Priv.*, 202). Ponsich (*Top.* 122) hi afegeix dates de formes *Marinyans* i anàlogues des del S. XIV i ja 1260.

Formes arabitzades en -én, per la imela.

Maranyent, partida i antiga alqueria del municipi de Guadassuar (Rib. del Xúquer).

Vall de Marinyent o *d'Alfāndec*, antic nom de la Vallidigna (Ribera, *Dis. y Opus.* II, 293)

MENC. ANT. Ja sovint en el *Rept.*: *Marignen*, *Marynen* (Bof. 330, 331, 370, 471, 474-476); 1263: Alfāndec de *Marayén* (Soldevila, *Pere el Gran II*, III, 448); 1274: Vallis de *Alfandech* (id. *ib.* III, 462); 1275: avis de guerra a l'alcait de l'Alfandech de *Maryen* (*El Arch.* IV, 311). Llegirem *Mara<n>yen*, *Mar<in>yen*.

ETIM. Noms de predis romans en -ANUM derivats del NP romà MARINIUS (Aebischer *Top.* 105; Schulze 188; Skok 103). Els dos últims amb *é* per la imela aràbiga. J.F.C.

Maranyol, V. *Milany* *Maranyosa*, V. *Moruny*s *Marasac*, V. *Masarac*

MARATA

Nom d'un antic castell i llogaret en el Vallès, i d'un altre en els baixos de La Selva.

1) Lloc del Vallès oriental, en te. de Les Franqueses, cap a mig camí de Granollers a La Garriga (entre Canovelles i els Corrons). *Pron.* *mərátə* oït a Cànoves, Cardedeu i l'Ametlla. Havia estat una antiga torre, («palatium») o castell, i després una vileta i terme de cases escampades, amb vella església parroquial.

MENCIONS ANT. 895: Ja en un doc. d'aquesta data es parla d'una vila de *Mesarata*, en el territori anomenat *Vallesis* (BABL III, 99); 990: «in Vallense, in terminio de palacio *Meserata*, vel in te. de Castaniola» (Cart. St. Cugat I, 940); 961: «in Vallense, in te. de

Corrone, prope *Mezerata* *Dipl. Cat. Vic.*, orig., 286, § 341); 968: «in Vallense, in te. de palacio de *Mezerata*» (Id., *ibid.*, 320, § 85); 1000: «in *Corrone* superiore vel subteriore --- et in *Meserata*» (Cart. St. Cugat II, 32); 1003 i 1023: *Meserata* (dos docs. del Cart. St. Cugat II, 36, 135); 1128: «infra te. parr. de Sti. Minati, in locum q.v. *Meserata* (ib. III, 84); 1359: *Maberata* --- id.» (CoDoACA XII, 6 i 10). Forma que es repeteix com el del llinatge de Berenguer de *Maerata* a 1226 (Cart. St. Cugat III, 415).

També ha de ser d'aquí, perquè en el (2) no hi ha hagut mai església ni capellà, 1241: «presbiter de *Miserata* --- sig. Petri de *Meserata* (Cart. de Rocarossa, § 166); cf. el que he explicat de propietaris del Vallès oriental a l'art. *Manola*, segons aquest cartulari. I també devien venir de la senyorial casa de Marata en el Vallès la major part dels altres propietaris d'aquest cogn. que figuren en aqueix cartulari, amb el nom en la forma *Mederata* o *Marata*. Pere de *Mederata* a. 1185 (*C.d.R-rossa*, § 127.9); Agnès de *M.*, Beatriu de *M.*, § 124, Guillem de *M.* (§§ 124, 125, 127); Guillem de *M.* § 127, Guillemó de *M.* § 124).

2) És un veïnat de masies entre els agre. al mun. de Maçanet de la Selva. Només en tinc la notícia transmesa per Casac., recollida a Maçanet: «els veïnats són *Marata*, *Martorell* i Maçanet». Manca en els nomencl. de C.E.C. i d'Alsuis, que citen altres veïnats d'aquest terme; però la que dóna Casac. és fidedigna, i la podem corroborar amb algun NP antic, que ha de ser d'aquí, i no de (1), pel context: un Raimundus de *Maserata* actua en tres docs. del Cart. de Rocarossa referents a Fogars de Tordera, datats 1281 i 1294, i llegits per mi en el ms. d'aquest Cart. a l'Arx. de Solsona. Coincidents amb els docs. 3, 4 i 127 de l'ed. Pons Guri; en efecte Fogars és 5 k. O. de l'esgl. de Maçanet, però a prop de 40 km. de Marata del Vallès.

3) El que sembla una mera variant del mateix nom és el mall. *Mairata* (cf. la forma *Maerata* dels docs. de 1226 i 1359 supra). Allà ens consta sobretot com NP. Però hi ha també la «Coma d'en *mərátə*» en el te. de Selva (enq. de 1964, XI, 169), «que confina con Son *Maga*, y más arriba *S'Esquena de S'Ermita*», doc. de l'any 1838 en la monografia local de Ferragut (lín. 30).

Però com cognom, justament és d'allí al voltant on tenim dades antigues: 1348: «en Pere *Mayrata* de Selva» (BSAL III, 228); 1430: «Antoni *Mayrata* del lugar de Caimari, propietari del predi de Lluch», de Pere Bonet, que feia sortir Albertí Dameto com a home de palla (Mateu Rotger *Nra. Sra. de Lluch*, 60); 1457: Pere *Mayrata*, hab. de Selva (Quadrado, *Fo-rensens y Ciud.* 2a.ed. 339); 1580: «Francesc *Mayrata* de Selva» (BSAL V, 277). A Inca m'anomenaren un «llocarró» Can *Mairata*, i *Mayrata* com cogn. d'un